

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 428/2012-15

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 16. augusta 2012 predbežne prerokoval sťažnosť Mgr. Z. S., M., a M. S., M., zastúpených Mgr. M. D., ktorou namietajú

- porušenie svojich základných práv podľa čl. 19 ods. 3, čl. 20 ods. 1 a čl. 22 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 8 ods. 1 a 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného riaditeľstva Policajného zboru, odboru kriminálnej polície M. v konaní vedenom pod sp. zn. ČVS: ORP-685/OEK-MT-2011 a

- porušenie svojich základných práv podľa čl. 19 ods. 3 a čl. 22 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 8 ods. 1 a 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd príkazom prokurátora Okresnej prokuratúry M. č. k. 3 Pv 498/2011-12 z 15. februára 2012, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Mgr. Z. S. a M. S. o d m i e t a ako neprípustnú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 18. apríla 2012 doručená sťažnosť Mgr. Z. S., M., a M. S., M. (ďalej len „sťažovateľ“; spolu aj „sťažovatelia“), zastúpených Mgr. M. D., ktorou namietajú

- porušenie svojich základných práv podľa čl. 19 ods. 3, čl. 20 ods. 1 a čl. 22 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 8 ods. 1 a 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného riaditeľstva Policajného zboru, odboru kriminálnej polície M. (ďalej len „okresné riaditeľstvo M.“) v konaní vedenom pod sp. zn. ČVS: ORP-685/OEK-MT-2011 a

- porušenie svojich základných práv podľa čl. 19 ods. 3 a čl. 22 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 8 ods. 1 a 2 dohovoru príkazom prokurátora Okresnej prokuratúry M. (ďalej len „okresná prokuratúra“) č. k. 3 Pv 498/2011-12 z 15. februára 2012.

Zo sťažnosti a z priloženej dokumentácie vyplýva, že v trestnej veci obvineného P. B., nar..., trestne stíhaného pre zločin skrátene dane a poistného podľa § 276 ods. 1 a 4 Trestného zákona v spolupáchateľstve podľa § 20 Trestného zákona vedenej na okresnom riaditeľstve M. pod sp. zn. ČVS: ORP-685/OEK-MT-2011 vydal prokurátor okresnej prokuratúry príkaz na vydanie počítačových údajov podľa § 90 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku č. k. 3 Pv 498/2011-12 z 15. februára 2012.

Sťažovatelia v sťažnosti uviedli:

«Dňa 15. 12. 2012 bolo v mieste prevádzky živnostenskej činnosti sťažovateľky s obchodným názvom Mgr. Z. S. v M. príslušníkmi Policajného zboru na základe príkazu č. k. 3 Pv 498/11-12 na vydanie počítačových údajov vydaného 15. 02. 2012 prokurátorom vykonané zaistenie vecí. ...

Odvolávajúc sa na príkaz prokurátora zasahujúci príslušníci OČTK odňali sťažovateľke a sťažovateľovi päť osobných počítačov a jeden server obsahujúcich vo svojom vnútornom počítačovom vybavení údaje /znázornenia faktov, informácii alebo pojmov vo forme, ktorá je vhodná na spracovanie v počítačovom systéme/ (ďalej v texte aj ako „počítačové vybavenie“) o klientoch sťažovateľky a sťažovateľa - vykonávajúcich vedenie účtovníctva i súkromné informácie o ich osobách z ich súkromného a rodinného života, ktoré s predmetnou právnou vecou na ktorú bol vydaný príkaz prokurátora (trestná

vec zločinu skrátania dane a poistného podľa ust. § 276 ods. 1, ods. 4 Trestného zákona) nijako vecne ani personálne nesúviseli. ...

Zasahujúci príslušníci OČTK zaistili sťažovateľke počítačové vybavenie bez toho, aby údaje na nosičoch skopírovali, ako i bez zisťovania vlastníckeho práva k zaisteným veciam. Svojím postupom znemožnili výkon podnikateľskej činnosti sťažovateľov, ktorí používali danú IT technológiu na výkon svojej činnosti. Všetok hardware patril sťažovateľovi.

V zmysle obsahu príkazu a obsahu ustanovenia § 90 ods. 1 písm. e) TP boli príslušníci OČTK oprávnení výlučne na vydanie počítačových údajov, pretože je to nevyhnutné na objasnenie skutočností závažných pre trestné konanie v trestnej veci obv. P. B. a spol. pre zločin skrátania dane a poistného podľa § 276 ods. 1, ods. 4 Trestného zákona, a to daňového subjektu V., s. r. o., ktorého účtovníctvo mala podľa tvrdenia obvineného M. M. viesť sťažovateľka. V zmysle vyhotovenej zápisnice o vydaní veci zo dňa 15. 02. 2012 bolo príslušníkom OČTK vydaných 5 počítačov, 1 server a 3 CD nosiče. Príslušníci OČTK podľa toho, čo je uvedené v zápisnici o vydaní veci zo dňa 15. 02. 2012 postupovali podľa príkazu prokurátora, čiže nešlo o postup podľa ust. § 89 Trestného poriadku a ust. § 91 ods. 1 Trestného poriadku. Príslušníci OČTK mali požadovať len vydanie počítačových údajov týkajúcich sa spoločnosti V., s. r. o., teda len údajov, ktoré sa vzťahovali k trestnému stíhaniu v predmetnej právnej veci a nie všetkých údajov, ktoré sa na pevnom disku osobných počítačov nachádzali a rozhodne nemohli odňať veci samotné (počítačové vybavenie - hardware). Pričom poukazujeme na to, že sťažovateľka dokonca upovedomovala príslušníkov OČTK o tom, že počítače sú zaheslované, ktorú informáciu mala od sťažovateľa. Teda príslušníci OČTK vôbec nebrali zreteľ na to, že počítačové vybavenie vydané sťažovateľkou, ktoré požadovali vydať, nie je jej vlastníctvom. Vzhľadom na to dávame do pozornosti nesprávnosť príkazu prokurátora, a to v časti týkajúcej sa miesta vydania počítačových údajov, do ktorého spadali všetky miesta, kde sa nachádzajú akékoľvek počítače a dátové nosiče, ku ktorým mala sťažovateľka dispozíciu. Na predmetom počítačovom vybavení sa nachádzali údaje klientov sťažovateľov, ktoré rozhodne nijakým spôsobom objektívne nesúviseli a ani objektívne nemôžu súvisieť s trestným stíhaním v predmetnej právnej veci. V tejto súvislosti poukazujeme na zmluvy o poskytovaní služieb uzatvárané medzi sťažovateľkou a jej klientmi, v ktorých čl. III. bod 6. sa zmluvné strany

zaväzujú najneskôr pri ukončení zmluvy vrátiť si navzájom všetky písomnosti, ktoré si poskytli a zároveň zachovať mlčanlivosť o údajoch a skutočnostiach, ktoré sa dozvedeli v súvislosti so zmluvou. ...

Vyššie uvedeným postupom príslušníkov OČTK došlo ku konaniu, ktorým sa údaje, ktoré svojím obsahom nijako vecne a taktiež ani personálne nesúviseli s účelom trestného konania v predmetnej právnej veci tak dostali do dispozičnej sféry tretích osôb, čo je v rozpore so zákonom (ust. § 89 ods. 2 TP) a taktiež príslušnými medzinárodnými dokumentmi, ktorými je Slovenská republika viazaná.

Príkaz okresnej prokuratúry M. na vydanie počítačových údajov č. k. 3 Pv 498/11-12 z 15. 02. 2012 je vydaný v rozpore so zákonom, nakoľko tento príkaz nespĺňa tiež ex lége určené náležitosti (§ 90 ods. 2 TP), lebo v obsahu jeho ustanovení nie je nijako vyjadrený resp. uvedený spôsob určenia ustanoveného času, po ktorý bude uchovávanie údajov vykonávané a zákon takúto náležitosť v zmysle citovaného ust. § 90 ods. 2 TP vyžaduje, čo samo o sebe spôsobuje nezákonnosť zásahu OČTK.

... vzhľadom ku skutočnosti, že zasahujúci príslušníci boli sťažovateľkou upozornení, že počítače potrebuje k svojej činnosti, terminovanej práci, je toto ich konanie contra legem možné považovať za úmyselné.

Po zásahu dňa 15. 02. 2012 sme sa obrátili so sťažnosťou dňa 27. 02. 2012 na Okresnú prokuratúru M., ktorá bola vyhodnotená ako podnet na preskúmanie postupu príslušníkov PZ v zmysle § 31 a nasl. zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre..., pričom dozorujúci prokurátor podnet vyhodnotil ako nedôvodný. Taktiež sme sa so žiadosťou o preskúmanie postupu prokurátora Okresnej prokuratúry M. zo dňa 28. 02. 2012 obrátili na Krajskú prokuratúru v Ž., ktorá bola v zmysle listu zo dňa 02. 03. 2012 vyhodnotená ako žiadosť o preskúmanie postupu policajta podľa § 210 Trestného poriadku a postúpená dozorujúcemu prokurátorovi Okresnej prokuratúry M. Žiadosť nebola doposiaľ vybavená. V zmysle uznesenia ORPZ M., OKP M. ČVS: ORP-685/OEK-MT-2011 zo dňa 29. 03. 2012 boli veci vydané dňa 15. 02. 2012 vrátené sťažovateľke, lebo pre ďalšie konanie už nie sú potrebné a neprichádza do úvahy ich prepadnutie alebo zhabanie a nie sú pochybnosti o práve menovanej na tieto veci. Podľa odôvodnenia predmetného uznesenia bola do konania pribratá znalecká organizácia. Znalcovi boli poskytnuté k vypracovaniu znaleckého posudku všetky zaistené veci, ktoré dňa 22. 03. 2012 doručil späť vyšetrovateľovi a oznámil

mu, že tieto už pre znalecké skúmanie nebudú potrebné, nakoľko údaje z nich má už prekopírované. Sme toho názoru, že vyhotovením kópií počítačových údajov pri realizácii znaleckého skúmania, a to v intenciách príkazu prokurátora, nepochybne došlo aj k zachyteniu údajov s vyšetrovanou vecou nijako nesúvisiacich, ktoré sa takto stali súčasťou spisového materiálu trestného konania a budú uchovávané pravdepodobne po dobu predpísanú pre archiváciu materiálov trestného konania.»

Sťažovatelia v sťažnosti poukazujú na judikatúru ústavného súdu (napr. nálezy sp. zn. III. ÚS 68/2010 z 25. augusta 2010 a sp. zn. II. ÚS 53/2010 z 9. decembra 2010) a na rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva týkajúcich sa predovšetkým práva na rešpektovanie súkromného a rodinného života podľa čl. 8 dohovoru, poukazujú na princíp legality, legitimacy a proporcionality zásahov štátu do tohto práva s tým, že predkladajú aj vlastnú právnu argumentáciu.

Sťažovatelia v sťažnosti ďalej uvádzajú:

„Vzhľadom na všetky uvedené závery zastávame názor, že príkaz prokurátora nebol legálny, pretože nesplňal podmienky vyplývajúce z príslušných ustanovení Trestného poriadku (chýbajúca náležitosť podľa § 90 ods. 2 citovaného zákona).

Odňatie počítačového vybavenia sťažovateľov obsahujúceho údaje týkajúce sa jeho profesnej činnosti považovanej judikatúrou ESLP za súčasť súkromného života, treba nepochybne považovať za zásah do súkromnej sféry jednotlivca.

Podstatným zásahom do základného práva sťažovateľa na ochranu vlastníctva je aj skutočnosť, že vlastníkom počítačového vybavenia, ktoré bolo odňaté úradom boja proti korupcii, nie je sťažovateľka, ale sťažovateľ. Touto skutočnosťou sa však príslušníci OČTK vôbec nezaoberali, a preto došlo ich postupom aj v tomto smere k zásahu do základných práv a slobôd sťažovateľa.

Postup Policajného zboru spočívajúci v zaistení samotného počítačového vybavenia (predmetu vlastníctva sťažovateľa) bol vykonaný mimo rámca zákona, došlo teda k porušeniu kritéria legality (súčasne aj proporcionality), zásahu do vlastníckeho práva, čo je jednoznačným dôvodom na konštatovanie porušenia vlastníckeho práva sťažovateľa zaručeného čl. 20 ods. 1 ústavy.“

Sťažovatelia na podklade nálezu ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 53/2010 z 9. decembra 2010 poukazujú na odlišnosť inštitútov uchovania a vydania počítačových údajov podľa § 90 Trestného poriadku a vydania a odňatia veci podľa § 89 Trestného poriadku.

Sťažovatelia tiež poukazujú na odôvodnenie uznesenia sp. zn. ČVS: ORP-685/OEK-MT-2011 z 29. marca 2012, z ktorého vyplýva, že *„znalec vytvoril kompletnú kópiu obsahu počítačového vybavenia sťažovateľov, čo znamená, že do dispozície orgánov činných v trestnom konaní sa s najväčšou pravdepodobnosťou dostali a sú takto uchovávané aj údaje spadajúce do sféry súkromia sťažovateľov, ktoré však s vyšetrovanou vecou nijako nesúvisia. Samotné vyhotovenie kompletnej kópie má síce oporu v zákonnej norme, minimalizácia zásahu do práva na súkromie si však vyžaduje redukciu jeho dôsledkov, teda selekciu údajov, ktoré sú pre vedené vyšetrovanie relevantné. Ďalšie neobmedzené uchovávanie kompletnej kópie bez následnej selekcie absolútne postráda legitimitu a proporionalitu zásahu do súkromnej sféry sťažovateľov, a treba ho kvalifikovať ako stav porušovania práva na súkromie. Úlohou prokurátora ako orgánu dozoru nad zachovávaním zákonnosti v prípravnom konaní teda malo byť v intenciách ustanovenia § 90 ods. 3 Trestného poriadku zabrániť pokračovaniu porušovania označených základných práv sťažovateľov zaručených ústavou a listinou a práva zaručeného dohovorom vydaním príkazu na zrušenie ďalšieho uchovávaní kompletnej kópie (resp. všetkých kópií) počítačových údajov buď jej zlikvidovaním, alebo jej vrátením sťažovateľom.“*

V súvislosti so splnením podmienky vyčerpania všetkých opravných, resp. právnych prostriedkov podľa § 53 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) sťažovatelia uviedli:

„V danej veci boli využité právne prostriedky poskytnuté sťažovateľke v ust. § 31 a nasl. zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov a v ust. § 210 Trestného poriadku. V zmysle poučenia k vydanému príkazu na vydanie počítačových údajov Okresnej prokuratúry M. zo dňa 15. 02. 2012 č. k. 3Pv 498/11-12 proti tomuto

príkazu opravný prostriedok nie je prípustný. Z uvedeného vyplýva, že niet iného súdu, ktorý by chránil základné práva sťažovateľov a rovnako nemôžu uplatniť opravné prostriedky ani iné právne prostriedky, ktoré by mohli chrániť ich základné práva a ľudské práva.“

Na základe týchto skutočností sťažovatelia navrhujú, aby ústavný súd rozhodol týmto nálezom:

„Základné právo Mgr. Z. S. na ochranu pred neoprávneným zhromažďovaním, zverejňovaním alebo iným zneužívaním údajov o svojej osobe podľa čl. 19 ods. 3 Ústavy..., na listové tajomstvo, tajomstvo dopravovaných správ a iných písomností a na ochranu osobných údajov podľa čl. 22 ods. 1 Ústavy... a právo na rešpektovanie súkromného a rodinného života podľa čl. 8 ods. 1 a 2 Dohovoru... postupom Okresného riaditeľstva Policajného zboru, odboru kriminálnej polície M. v trestnom konaní vedenom pod sp. zn. ČVS: ORP-685/OEK-MT-2011 porušené boli.

Základné právo M. S. na ochranu pred neoprávneným zhromažďovaním, zverejňovaním alebo iným zneužívaním údajov o svojej osobe podľa čl. 19 ods. 3 Ústavy..., základné právo vlastniť majetok zaručené v čl. 20 ods. 1 Ústavy..., právo na listové tajomstvo, tajomstvo dopravovaných správ a iných písomností a na ochranu osobných údajov podľa čl. 22 ods. 1 Ústavy... a právo na rešpektovanie súkromného a rodinného života podľa čl. 8 ods. 1 a 2 Dohovoru... postupom Okresného riaditeľstva Policajného zboru, odboru kriminálnej polície M. v trestnom konaní vedenom pod sp. zn. ČVS: ORP-685/OEK-MT-2011 porušené boli.

Základné právo Mgr. Z. S. a M. S. na ochranu pred neoprávneným zhromažďovaním, zverejňovaním alebo iným zneužívaním údajov o svojej osobe podľa čl. 19 ods. 3 Ústavy..., na listové tajomstvo, tajomstvo dopravovaných správ a iných písomností a na ochranu osobných údajov podľa čl. 22 ods. 1 Ústavy... a právo na rešpektovanie súkromného a rodinného života podľa čl. 8 ods. 1 a 2 Dohovoru... príkazom prokurátora Okresnej prokuratúry M. na vydanie počítačových údajov č. k. 3 Pv 498/11-12 z 15. 02. 2012 porušené boli.

Príkaz prokurátora Okresnej prokuratúry M. na vydanie počítačových údajov č. k. 3 Pv 498/11-12 z 15. 02. 2012 zrušuje.

Okresnej prokuratúre M. v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Pv 498/11 zakazuje pokračovať v porušovaní základných práv sťažovateľov zaručených Ústavou Slovenskej republiky a Listinou základných práv a slobôd a práva zaručeného Dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd.“

Sťažovatelia tiež navrhujú, aby „účastníci konania, proti ktorým sťažnosť smeruje boli... zaviazaní na náhradu trov právneho zastúpenia sťažovateľov vo výške 323,48 EUR...“.

II.

Ústavný súd podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Sťažovatelia namietajú porušenie v sťažnosti označených základných práv podľa ústavy a práva podľa dohovoru postupom okresného riaditeľstva M. v trestnej veci vedenej pod sp. zn. ČVS: ORP-685/OEK-MT-2011 a tiež príkazom prokurátora okresnej prokuratúry č. k. 3 Pv 498/2011-12 z 15. februára 2012.

V súvislosti s námietkami sťažovateľov ústavný súd považoval za potrebné pripomenúť, že jeho právomoc rozhodovať o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je založená na princípe subsidiarity. Zmysel a účel princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu spočíva v tom, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti ultima ratio inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde (m. m. III. ÚS 149/04).

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

Súčasťou ustálenej judikatúry ústavného súdu je aj právny názor, podľa ktorého princíp subsidiarity právomoci ústavného súdu je ústavným príkazom pre každú osobu. Preto každý, kto namieta porušenie svojho základného práva, musí rešpektovať postupnosť tejto ochrany, a predtým, ako podá sťažnosť ústavnému súdu, požiadať o ochranu ten orgán verejnej moci, ktorého kompetencia predchádza právomoci ústavného súdu (IV. ÚS 128/04).

V nadväznosti na uvedené právne názory ústavný súd považuje za potrebné v prvom rade poukázať na skutočnosť, že zo sťažnosti vyplýva, že sťažovatelia nevyčerпали všetky opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré im zákon na ochranu ich základných práv alebo slobôd účinne poskytuje (§ 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde).

1. K namietanému porušeniu základných práv sťažovateľov podľa čl. 19 ods. 3 a čl. 22 ods. 1 ústavy, práva sťažovateľov podľa čl. 8 ods. 1 a 2 dohovoru a základného práva sťažovateľa podľa čl. 20 ods. 1 ústavy postupom okresného riaditeľstva M. v konaní vedenom pod sp. zn. ČVS: ORP-685/OEK-MT-2011

Podľa § 31 ods. 1 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o prokuratúre“) prokurátor preskúmava zákonnosť postupu a rozhodnutí orgánov verejnej správy, prokurátorov, vyšetrovateľov, policajných orgánov a súdov v rozsahu vymedzenom zákonom aj na základe podnetu, pričom je oprávnený vykonať opatrenia na odstránenie zistených porušení, ak na ich vykonanie nie sú podľa osobitných zákonov výlučne príslušné iné orgány.

Podľa § 31 ods. 2 zákona o prokuratúre podnetom sa rozumie písomná alebo ústna žiadosť, návrh alebo iné podanie fyzickej osoby alebo právnickej osoby (ďalej len „podávateľ podnetu“), ktoré smeruje k tomu, aby prokurátor vykonal opatrenia v rozsahu svojej pôsobnosti, najmä aby podal návrh na začatie konania pred súdom alebo opravný prostriedok, aby vstúpil do už začatého konania alebo vykonal iné opatrenia na odstránenie porušenia zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov, na ktorých vykonanie je podľa zákona oprávnený.

Podľa § 32 ods. 1 zákona o prokuratúre podnet možno podať na ktorejkoľvek prokuratúre...

Podľa § 33 ods. 1 zákona o prokuratúre prokurátor je povinný vybaviť podnet do dvoch mesiacov od jeho podania. V odôvodnených prípadoch rozhodne o predĺžení tejto lehoty bezprostredne nadriadený prokurátor.

Podľa § 34 ods. 1 zákona o prokuratúre podávateľ podnetu môže žiadať o preskúmanie zákonnosti vybavenia svojho podnetu opakovaným podnetom, ktorý vybaví nadriadený prokurátor (§ 54 ods. 2 zákona o prokuratúre).

Podľa § 34 ods. 2 zákona o prokuratúre ďalší opakovaný podnet v tej istej veci vybaví nadriadený prokurátor uvedený v odseku 1 len vtedy, ak obsahuje nové skutočnosti. Ďalším opakovaným podnetom sa rozumie v poradí tretí a ďalší podnet, v ktorom podávateľ

podnetu prejavuje nespokojnosť s vybavením svojich predchádzajúcich podnetov v tej istej veci.

Podľa § 35 ods. 1 zákona o prokuratúre pri vybavovaní podnetu je prokurátor povinný prešetriť všetky okolnosti rozhodné pre posúdenie, či došlo k porušeniu zákona alebo iného všeobecne záväzného právneho predpisu, či sú splnené podmienky na podanie návrhu na začatie konania pred súdom alebo na podanie opravného prostriedku, či môže vstúpiť do už začatého konania pred súdom alebo vykonať iné opatrenia, na ktorých vykonanie je podľa zákona oprávnený.

Podľa § 35 ods. 2 zákona o prokuratúre prokurátor posudzuje podnet podľa obsahu, pričom prihliada na všetky skutočnosti, ktoré počas prešetrovania vyšli najavo.

Podľa § 35 ods. 3 zákona o prokuratúre ak prokurátor zistí, že podnet je dôvodný, vykoná opatrenia na odstránenie porušenia zákona a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov podľa tohto zákona alebo podľa osobitných predpisov.

Podľa stabilizovanej judikatúry ústavného súdu nielen podnet v zmysle § 31 ods. 2 zákona o prokuratúre, ako aj opakovaný podnet podľa § 34 ods. 1 zákona o prokuratúre poskytujú sťažovateľovi účinnú ochranu jeho práv a právom chránených záujmov (m. m. IV. ÚS 158/03, IV. ÚS 80/03, IV. ÚS 330/04, IV. ÚS 53/05, I. ÚS 186/05, II. ÚS 94/06, I. ÚS 112/06). Podnet, ako aj opakovaný podnet zakladajú povinnosť príslušného prokurátora, resp. nadriadeného prokurátora sa ním zaoberať, vybaviť ho a spôsob vybavenia oznámiť podnecovateľovi.

Ústavný súd aj v predchádzajúcich konaniach vyslovil právny názor, že vynechanie nielen podnetu, ale aj opakovaného podnetu ako právneho prostriedku nápravy v rámci sústavy orgánov prokuratúry Slovenskej republiky nemožno nahrádzať podaním sťažnosti v konaní pred ústavným súdom, pretože takto by sa obmedzovala možnosť orgánov prokuratúry vo vlastnej kompetencii nielen preveriť skutočnosti, ktoré tvrdí sťažovateľ, ale aj prijať opatrenia podľa zákona o prokuratúre, ktoré by účinne napomohli odstráneniu

procesných alebo faktických prekážok zákonného postupu (m. m. I. ÚS 186/05, IV. ÚS 53/05).

Z citovaných ustanovení zákona o prokuratúre vyplýva, že sťažovatelia boli oprávnení domáhať sa preskúmania postupu okresného riaditeľstva M. podnetom podľa § 31 ods. 1 a nasl., prípadne opakovaným podnetom podľa § 34 zákona o prokuratúre. Sťažovatelia uvedenú možnosť využili – podaním z 27. februára 2012 označeným ako „*Sťažnosť*“, ktoré okresná prokuratúra preskúmala a o spôsobe vybavenia podnetu sťažovateľov informovala svojím prípisom č. k. 3 Pv 498/2011-15 z 29. februára 2012. Sťažovatelia v predmetnej veci podali tiež podnet z 28. februára 2012 označený ako „*Žiadosť o preskúmanie postupu prokurátora Okresnej prokuratúry M.*“, ktorý preskúmala Krajská prokuratúra v Ž. (ďalej len „*krajská prokuratúra*“) a o spôsobe vybavenia podnetu sťažovateľov informovala svojím prípisom sp. zn. 1 KPt 108/12 z 2. marca 2012, z ktorého vyplýva, že krajská prokuratúra podanie sťažovateľov z 28. februára 2012 vyhodnotila ako „*žiadosť o preskúmanie postupu policajta podľa § 210 Tr. por. a to z dôvodu, že v podaní podstate namietate realizáciu príkazu prokurátora OP M. vydaného podľa § 90 ods. 1 písm. a) Tr. por. vyšetrovateľom a nie samotný príkaz či jeho obsah.*“

Na základe uvedeného som Vašu žiadosť postúpil dozorujúcemu prokurátorovi OP M., ktorý je na jej vybavenie príslušný.“

Z obsahu sťažnosti vyplýva, že sťažovatelia v zásade nenamietajú to, ako okresná prokuratúra, prípadne krajská prokuratúra právne klasifikovali ich podania z 27. a 28. februára 2012 („*V danej veci boli využité právne prostriedky poskytnuté sťažovateľke v ust. § 31 a nasl. zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov a v ust. § 210 Trestného poriadku.*“).

Ak by aj sťažovatelia tvrdili, že uvedené podania z 27. a 28. februára 2012 bolo potrebné hodnotiť ako podnet podľa § 31 a nasl. zákona o prokuratúre, prípadne ako opakovaný podnet podľa § 34 zákona o prokuratúre, tak by sťažnosť bola v zmysle § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde prípustná len za predpokladu, ak by v sťažnosti adresovanej ústavnému súdu sťažovatelia namietali porušenie svojich ústavou a dohovorom

garantovaných práv aj označenými prípismi okresnej prokuratúry, resp. krajskej prokuratúry, čo však neurobili.

Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd pri predbežnom prerokovaní dospel k záveru, že sťažnosť je v tejto časti neprípustná, a preto ju v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako neprípustnú.

2. K namietanému porušeniu základných práv sťažovateľov podľa čl. 19 ods. 3 a čl. 22 ods. 1 ústavy a práva sťažovateľov podľa čl. 8 ods. 1 a 2 dohovoru príkazom prokurátora okresnej prokuratúry č. k. 3 Pv 498/2011-12 z 15. februára 2012

Vo vzťahu k tejto časti sťažnosti sťažovatelia uviedli, že podľa „*poučenia k vydanému príkazu na vydanie počítačových údajov Okresnej prokuratúry M. zo dňa 15. 02. 2012 č. k. 3 Pv 498/11-12 proti tomuto príkazu opravný prostriedok nie je prípustný. Z uvedeného vyplýva, že niet iného súdu, ktorý by chránil základné práva sťažovateľov a rovnako nemôžu uplatniť opravné prostriedky ani iné právne prostriedky, ktoré by mohli chrániť ich základné práva a ľudské práva.*“.

K tejto právnej argumentácii poukazuje ústavný súd na citované ustanovenia zákona o prokuratúre, podľa ktorých prokurátor na základe podnetu podľa § 31 a nasl. zákona o prokuratúre preskúmava aj zákonnosť rozhodnutí prokurátorov. Vo vzťahu k namietanému príkazu prokurátora okresnej prokuratúry možno tiež aplikovať aj § 34 zákona o prokuratúre o opakovanom podnete.

Použitie označených právnych prostriedkov nápravy je v zmysle § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde podmienkou konania vo veci individuálnej ochrany základných práv a slobôd pred ústavným súdom (napr. I. ÚS 256/05). Sťažovatelia uvedené právne prostriedky nápravy podľa zákona o prokuratúre nevyužili.

Z obsahu podaní sťažovateľov z 27. februára 2012 a 28. februára 2012 vyplýva, že smerujú proti postupu vyšetrovateľa a pracovníkov odboru kriminálnej polície, „*ktorí boli*

poverení vykonať tento príkaz [prokurátora]“. V obidvoch podaniach však v záhlaví uviedli sťažovatelia údaj „sp. zn.: 3Pv 498/2011-12“, ktorý sa zjavne týka namietaného príkazu prokurátora okresnej prokuratúry. Ak by teda sťažovatelia tvrdili, že uvedené podania z 27. a 28. februára 2012 bolo potrebné hodnotiť ako podnet podľa § 31 a nasl. zákona o prokuratúre, prípadne ako opakovaný podnet podľa § 34 zákona o prokuratúre smerujúci proti namietanému príkazu prokurátora okresnej prokuratúry, tak aj v tomto prípade platí už spomenutý právny názor, podľa ktorého by sťažnosť bola v zmysle § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde prípustná len za predpokladu, ak by v sťažnosti adresovanej ústavnému súdu sťažovatelia namietali porušenie svojich ústavou a dohovorom garantovaných práv rozhodnutím orgánu verejnej moci príslušným na rozhodovanie v danej veci v poslednom stupni.

Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd pri predbežnom prerokovaní dospel k záveru, že sťažnosť je aj v tejto časti neprípustná, a preto ju v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako neprípustnú.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku stratilo opodstatnenie zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľov uvedenými v sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 16. augusta 2012